

20 2024 r

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej, ul. Ballestremów 16.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej udziela pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej osobom i rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Adresatami pomocy są osoby doświadczające przemocy domowej, doznające utraty, śmierci bliskich, zagrożone samobójstwem, dotknięte nagłą chorobą lub niepełnosprawnością i innymi zdarzeniami traumatycznymi. Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku od godziny 8.00 do 20.00.

I. Stan zatrudnienia

Ośrodek zatrudnia pracowników merytorycznych: psychologów i pracownika socjalnego, a także pracowników administracyjnych. Stan zatrudnienia na koniec 2024 roku wyniósł 15 osób, w ramach 10,88 etatu.

II. Budżet

1) Planowany budżet Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej w 2024 roku:

– środki samorządowe R.85220	1.227.571,00
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	25.554,00
<u>Łącznie:</u>	<u>1.253.125,00</u>

1) Pozyskane środki zewnętrzne w 2024 roku:

– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	26.610,00
– środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy R.85295	32.018,00
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego na dodatki motywacyjne dla pracowników R.85220	74.904,00

2) Wykonanie budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej na koniec 2024 roku:

– środki samorządowe R.85220	1.293.525,57
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	23.890,00
– środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy R.85295	30.982,78
– dotacja ŚUW (dodatki motywacyjne) R.85220	74.144,49
<u>Łącznie:</u>	<u>1.422.542,84</u>

3) Wykorzystanie środków zewnętrznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej na koniec 2024 roku:

- realizacja zadań na rzecz pomocy Ukrainie (pomoc psychologiczna) –R.85295: wykorzystano 96,77 % środków przeznaczonych na ten cel.

- realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową - R.85205: dotację wykorzystano w 89,40%.
- realizacja Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową -R.85205: dotację wykorzystano w 91,11%,
- realizacja zadania „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w postaci dodatku motywacyjnego-R.85220 wykonano w 98,99%.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej zwrócił się z prośbą o dokonanie zwiększenia wydatków w planie finansowym na 2024 rok w dziale 852,rozdziale 85220, w związku z podwyższeniem odpisu na ZFŚŚ oraz przystąpieniem pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej do PPK oraz dwukrotnym podniesieniem płacy minimalnej w 2024 roku wraz z narzutami.

III. Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

1) Pomoc psychologiczna:

- indywidualne spotkania osób pozostających w kryzysie z psychologiem, w szczególności osób doświadczających przemocy domowej,
- prowadzenie spotkań grupowych dla osób doświadczających przemocy domowej,
- prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych wobec osób z deficytami w obszarze kompetencji wychowawczych oraz zagrożonych doświadczaniem przemocy np. poprzez realizację programu „Szkoła dla rodziców - wychowanie bez przemocy”,
- prowadzenie interwencji psychologicznej w sytuacji „ostrych kryzysów psychicznych” np. w związku z występowaniem myśli samobójczych,
- prowadzenie indywidualnej i grupowej pracy ze sprawcą przemocy, poprzez realizację między innymi *Programów korekcyjno - edukacyjnego oraz psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową*,
- prowadzenie spotkań dla małżeństw i par przeżywających kryzys w związku,
- pomoc w przeżywaniu żałoby,
- pomoc osobom zaburzonym psychicznie w zakresie działań interwencyjnych,
- składaniu zeznań na Policji, w Sądzie i Prokuraturze w sprawie osób doświadczających przemocy, także towarzyszenie tym osobom podczas składanych zeznań.

2) Pomoc socjalna:

- sporządzanie formularza Niebieskie Karty - wszczęcie procedury,
- sporządzanie zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa,
- sporządzanie wniosku do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny / dziecka,
- udzielanie pomocy w uzyskaniu schronienia osobom doświadczającym przemocy.

3) Pomoc prawna:

- udzielanie indywidualnych porad prawnych klientom Ośrodka,
- sporządzanie na wniosek klienta dokumentów, min. wniosków rozwodowych, o alimenty, o opuszczenie mieszkania, rozdzielenie majątkową, innych uzależnionych od sytuacji osoby,
- sporządzanie odpowiedzi na pozwy w formie pism procesowych.

4) Ponadto do zadań Ośrodka należy:

- pozostawanie w gotowości w przypadku konieczności udzielania pomocy psychologicznej na wypadek katastrof masowych,
- prowadzenie poradnictwa telefonicznego rozumianego, jako zdalne udzielanie wsparcia osobom niewymagającym kontaktu osobistego,
- prowadzenie statystyk, analiz i sprawozdawczości.

5) Dodatkowo:

Przeprowadzenie prelekcji, wykładów i szkoleń związanych z tematyką działalności Ośrodka - na wniosek organizacji lub instytucji.

Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej wpisują się w założenia między innymi o Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ruda Śląska, a także Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, czy też Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli.

IV. Charakterystyka działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

1. Zgłaszane problemy:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej objął wsparciem psychologicznym **686** osób, którym udzielono **3.407** usług psychologicznych (w tym konsultacji indywidualnych **3.305** oraz usług grupowych **102**) . Problemy jakie zostały zgłoszone psychologom zamieszczono poniżej:

- PR (przemoc): **186**
  - ✓ osoby doświadczające przemocy: **119**
  - ✓ osoby stosujące przemoc: **59**
  - ✓ świadkowie przemocy: **8**
- PM (problemy małżeńskie): **97**
- PRO (problemy rodzinne): **117**
- PE (problemy emocjonalne): **150**
- KO (kryzysy osobiste): **257**
- UZ (uzależnienie): **12**

- I (inne, np. problemy socjalno - bytowe, prawne itp.): **22**
- AGR (agresja): **15**
- PED (problemy emocjonalne dziecka): **33**
- PW (problemy wychowawcze): **101**
- CHR (choroba): **27**
- PS (zaburzenia psychiczne): **47**
- WS (wykorzystanie seksualne): **10**
- G (gwałt): **6**
- K (wypadek, katastrofa): **3**

W praktyce ilość zgłaszanych problemów jest zdecydowanie większa niż liczba osób objętych wsparciem, gdyż jedna osoba może sygnalizować więcej niż jeden problem. Dla potrzeb sprawozdawczych wykazano **686** osób, które zgłosiły **1083** problemów (ujęte zgodnie z powyższym wykazem).

2. Usługi psychologiczne.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej świadczy indywidualne i grupowe poradnictwo psychologiczne wobec osób znajdujących się w różnych sytuacjach kryzysowych. W 2024 roku **686** osobom udzielono łącznie **3.407** różnych usług psychologicznych (z czego usług w terenie **103** oraz z wykorzystaniem zdalnych środków komunikacji: **184**). W zdecydowanej większości były to konsultacje indywidualne, których odbyło się **3.305** przy **102** spotkaniach grupowych. Konsultacje miały charakter jednorazowy jak również z uwagi na złożoność problemu obejmowały kilka, a nawet kilkanaście spotkań. Wsparciem obejmowano osoby dorosłe, a także dzieci: **57** (do 18 roku życia) oraz seniorów **63** (osoby w wieku 60+). Szczególną formą usługi psychologicznej jest „interwencja kryzysowa” rozumiana jako udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej osobom zgłaszającym kryzys. W 2024 roku pomocy interwencyjnej wymagało **85** osób, którym udzielono **100** usług interwencyjnych. Interwencje dotyczyły zarówno sytuacji związanych z doświadczaniem przemocy, jak również myślami samobójczymi, chorobami psychicznymi, czy też kryzysami emocjonalnymi. W części spośród sytuacji interwencyjnych koniecznym było wzywanie służb ratujących życie; Pogotowia Ratunkowego, czy też Policji.

3. Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających i zagrożonych przemocą.

Ośrodek każdego roku organizuje wsparcie dla kobiet, które doświadczały przemocy lub nadal są w związkach przemocowych. Ideą prowadzonych spotkań jest dzielenie się wsparciem przez osoby w podobnej sytuacji. W 2024 roku kontynuowano realizację zajęć w ramach dwóch grup wsparcia rozpoczętych w 2023 roku, a także utworzono nową grupę wsparcia. Zorganizowano łącznie **25** spotkań, w których uczestniczyło: **24** panie:

- kontynuacja grupy wsparcia z 2023 roku (zajęcia poranne) zakończone 14.02.2024 roku, w 2024 roku odbyło się **6** spotkań, w których brało udział **10** pań.

7. Spotkania konsultacje dla par i małżeństw.

Usługi psychologiczne adresowane są także do par i małżeństw przeżywających kryzys w związku. Celem prowadzonych spotkań jest najczęściej poprawa relacji partnerów poprzez wypracowanie właściwych kanałów komunikacyjnych, a także określenie wspólnych wartości i wypracowanie obopólnego szacunku jako podstaw prawidłowych relacji.

Łącznie z konsultacji skorzystało: 13 par, a więc wsparciem objęto: 26 osób. Łącznie odbyło się 72 konsultacje.

8. Praca z rodzicem i dzieckiem.

Szczególną grupą obejmowaną wsparciem są dzieci. W 2024 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej objął wsparciem 57 dzieci, udzielając im łącznie 298 usług. Konsultacje z dzieckiem były poprzedzone spotkaniem z rodzicem lub rodzicami (trzy konsultacje odbyły się bez udziału rodzica). Łącznie przeprowadzono 50 konsultacji z rodzicami lub opiekunami prawnymi.

9. Wsparcie psychologiczne dla obywateli Ukrainy.

Wsparciem psychologicznym w 2024 roku byli także obejmowani obywatele Ukrainy będący w kryzysie uchodźczym w związku z wojną. W ramach Ośrodka został zatrudniony na umowy zlecenie psycholog świadczący pomoc obywatelom Ukrainy w ich ojczystym języku. Z wsparcia psychologa skorzystało łącznie 56 uchodźców, którym udzielono 472 konsultacji.

10. Udział w grupach roboczych i zespołach interdyscyplinarnych.

W 2024 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej pracą socjalną objęto 50 osób, w każdym przypadku pracownik socjalny założył klientowi „karty pracy socjalnej”. Podstawą do udzielenia pomocy w 42 przypadkach było doświadczanie przemocy domowej. Łącznie sporządzono 42 części A formularza „Niebieskie Karty”. Przeprowadzono także 11 konsultacji niezakończonych wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”. Wszystkie sporządzone formularze „Niebieskie Karty” zostały przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej celem dalszego prowadzenia.

11. Osoby kierowane do zabezpieczenia schronienia z uwagi na przemoc:

Z uwagi na przemoc domową, oraz konieczność opuszczenia w związku z nią miejsca zamieszkania, pomocy udzielono 3 osobom. Schronienie zabezpieczano w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy (K:2, M:0, Dz:1). W jednym przypadku pomimo wydanego skierowania klient nie stawiał się we wskazanym ośrodku.

12. Pisma kierowane do Sądu, Prokuratury i na Policję:

- zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną: 44
- wniosek o wgląd w sytuację rodziny / dziecka: 18

- kontynuacja grupy wsparcia z 2023 roku (zajęcia popołudniowe) zakończone 6.03.2024 roku, w 2024 roku odbyło się 7 spotkań, w których brało udział 5 pań.
- grupa wsparcia od 27.03.2024 do 18.06.2024 ilość spotkań: 12, liczba uczestniczek: 9.

4. Zajęcia profilaktyczne i edukacyjne w obszarze przeciwdziałania zachowaniom przemocznym.

Zajęcia realizowane w ramach programu „Szkoła dla rodziców - wychowanie bez przemocy”. Program o charakterze grupowym, podnoszący kompetencje wychowawcze rodziców i opiekunów dzieci, w szczególności kładący nacisk na wychowanie pozbawione zachowań przemocowych. W 2024 roku odbyły się 4 edycje zajęć, łącznie 120 godzin zegarowych. Do udziału w zajęciach przystąpiło 72 klientów Ośrodka, zajęcia ukończyło 42 osoby, zajęć nie ukończyło: 30 osób (22 osoby przerwały lub nie uzyskały wymaganej frekwencji, 8 nie stawiało się na żadne z organizowanych zajęć):

- Szkoła I w okresie od 23.01.2024 do 26.03.2024 r.
- Szkoła II w okresie od 3.04.2024 do 27.06.2024 r.
- Szkoła III w okresie od 10.09.2024 do 12.11.2024 r. (grupa poranna)
- Szkoła IV w okresie od 10.09.2024 do 12.11.2024 r. (grupa popołudniowa)

5. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową jest ofertą Ośrodka adresowaną do osób stosujących przemoc domową oraz ich rodzin. Celem prowadzonych zajęć jest ograniczenie przemocy domowej, poprzez wywołanie zmiany w postępowaniu sprawcy w taki sposób, aby wyeliminować jego przemocowe przekonania i zachowania, zastępując je właściwymi i pożądanymi. W roku 2024 zorganizowano łącznie dwa programy korekcyjno - edukacyjne (PKE):

- I PKE w okresie od 2.03.2024 do 15.06.2024 roku,
- II PKE w okresie od 7.09.2024 do 14.12.2024 roku.

Przeprowadzono 30 zajęć grupowych trwających łącznie 120 godzin zegarowych. Podpisano 33 kontrakty z kandydatami do udziału w programie. Do programu przystąpiło 27 osób, z których warsztaty ukończyło 17 klientów.

6. Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową

Program psychologiczno terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową jest ofertą Ośrodka skierowaną do osób, które ukończyły program korekcyjno - edukacyjny ale wymagają pogłębionej pracy nad zmianą swoich postaw i przekonań. W 2024 roku zrealizowano jeden cykl zajęć. Zajęcia miały charakter zarówno grupowy jak i indywidualny. Łączna ilość godzin przypadających na jednego uczestnika wyniosła 30. Do programu przystąpiło 6 uczestników, zajęcia ukończyło 5 osób. Zajęcia odbywały się w okresie od 3.06.2024 do 4.07.2024 r.

13. Usługi prawne:

Bezpłatne poradnictwo prawne jest świadczone w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej raz w tygodniu. Osoby korzystające z poradnictwa poza uzyskaniem porady mogą liczyć na przygotowanie pism procesowych, a także odpowiedzi na nie, pozwów o alimenty, czy też wniosków o eksmisję osoby stosującej przemoc domową. W 2024 roku z pomocy prawnej skorzystało: **93** osoby, którym udzielono **157** usług prawnych. Spośród osób które skorzystały z pomocy prawnej **41** osób było uwięzionych w przemoc, osobom tym udzielono: **80** porad prawnych.

14. Prowadzenie szkoleń, prelekcji i wykładów.

Psycholodzy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej przeprowadzili łącznie 2 prelekcje oraz wykłady w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej dla młodzieży szkół średnich. Wykłady dotyczyły prawidłowego rozpoznania emocji i korzystania z nich. Udzielono odpowiedzi na pytania jak radzić sobie z lękiem i złością? Co zrobić z wewnętrznym krytykiem? Jak odnieść sukces poszukując pracy? Omówiono techniki relaksacyjne (oddechowe), uważności oraz czym są zniekształcenia poznawcze. Uczestnicy spotkań mieli możliwość udziału w indywidualnych spotkaniach z psychologiem OIK, z której to możliwości korzystali.

15. Akcje informacyjne dotyczące przemocy

W 2024 roku dyrektor Ośrodka był osobą współprowadzącą dwa spotkania informacyjne z zakresu zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Spotkania przeprowadzono dla pracowników Przychodni Psychologicznej dla Dzieci przy Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej oraz kuratorów społecznych i zawodowych przy Sądzie Rejonowym w Rudzie Śląskiej.

DYREKTOR
Ośrodka Interwencji Kryzysowej
w Rudzie Śląskiej
mgr Rafał Szpak